

mogu svesti na dva osnovna načela: primordijalizam i modernizam. Primordijalisti su bili uvjereni da je nacija kakvu danas poznajemo vječna i nepromjenjiva kategorija koja postoji oduvijek i zauvjek. Modernisti, naprotiv, tvrde da je nacija kakvu danas poznajemo proizvod modernoga doba, naime 19. i 20. stoljeća. Sam pojam „nacija“ postojao je i u srednjem vijeku, ali je tada imao sasvim drugo značenje i odnosio se samo na pojedine tradicionalne političke zajednice i skupine. Zaključujući svoje zanimljivo predavanje Holjevac se pozvao na Erica Hobsbawma i napomenuo da je do negativne transformacije pozitivnoga nacionalizma u prekomjerno isticanje prava i vrijednosti vlastite nacije na račun drugih etničkih skupina i nacija došlo s ujedinjenjem Italije i ujedinjenjem Njemačke.

„Susret i suživot triju svjetova na Mediteranu“ naslov je predavanja Miroslava Šašića, profesora Srednje škole Vladimira Preloga iz Zagreba. Šašić je sistematizirao teme u nastavi povijesti koje obrađuju povijest Mediterana. Podijelio ih je u šest cjelina koje bi se obradivale u prvima dvama razredima strukovnih škola. Tri velike teme (Od lovca i sakupljača plodova do stanovnika grada, Mediteranska civilizacija staroga svijeta i Srednjovjekovne civilizacije) obradivale bi se u prvom, a druge tri (Temelji modernog svijeta, Doba građanskih revolucija i Dvadeseto stoljeće) u drugom razredu srednjih strukovnih škola.

Drugi je dio stručnoga skupa bio određen za radionice. Profesori praktičari iz riječkih osnovnih i srednjih škola Nera Malbaša Kovačić, Danijela Jugo Superina i Vesna Slaviček uključili su sudionike skupa u zanimljive radionice na teme iz Prvoga svjetskog rata. Na radionicama su učitelji mogli primijeniti informacije i saznanja o kojima su čuli na stručnom skupu.

Igor Jovanović

Županijsko stručno vijeće nastavnika povijesti osnovnih škola Istarske županije, Pula, 20. studenoga 2012.

U Osnovnoj školi Centar u Puli održano je 20. studenoga 2012. prvo Županijsko stručno vijeće (ŽSV) nastavnika povijesti osnovnih škola Istarske županije u školskoj 2012./2013. godini. Stručnom su vijeću osim učitelja povijesti po prvi put prisustvovali i studenti povijesti sa Sveučilišta Jurja Dobrile u

Puli koji u sklopu svoga studija slušaju kolegij iz metodike nastave povijesti.

Skup je otvorila voditeljica Županijskoga stručnog vijeća Sonja Bančić iz pulske OŠ Stoja, pozdravila nazočne učitelje i studentima koje je doveo Maurizio Levak, koji predaje metodiku na Sveučilištu, objasnila načine rada, teme i sadržaje koji će se obradivati na županijskim aktivima iz povijesti. Slijedile su informacije o natjecanju iz povijesti u školskoj 2012./2013. godini. Voditeljica ŽSV-a podijelila je s nazočnima informacije koje se odnose na Vremenik natjecanja na školskoj i županijskoj razini te napomenula da će se XIV. Državno natjecanje iz povijesti za osnovne i srednje škole održati u Lovranu od 17. do 19. travnja 2013. godine. Učitelji su zamoljeni da obrate pozornost na Katalog natjecanja iz povijesti za 2013. koji će ubrzo biti objavljen na stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje.

Prvi dio rada ŽSV-a završio je osvrtom na zavičajni kviz Krasna zemljo koji je održan u Pazinu 29. rujna. Organizator natjecanja bilo je Katoličko društvo prosvjetnih djelatnika Istre mons. Antuna Heka (KDPDI) u suradnji s Pazinskim kolegijem – klasičnom gimnazijom i nastavnicima povijesti. Voditeljica je pohvalila velik trud organizatora na čelu s Danielom Bogešićem, profesorom povijesti u Pazinskom kolegiju. U kategoriji osnovnih škola ostvareni su sljedeći rezultati: 1. OŠ Vladimira Nazora Pazin, učenici Filip Rabar i Nikola Lukež, mentor Mila Anzur; 2. OŠ Vladimira Nazora Potpićan, učenici Luka Švić i Erik Lovrinić, mentor Serđo Kršulja; 3. OŠ Veli Vrh Pula, učenici Eleonora Pliško i Marin Milikić, mentor Igor Jovanović. U kategoriji srednjih škola završni poredak izgleda ovako: 1. GSŠ Jurja Dobrile Pazin, učenici Aleksandar Pupovac i Karlo Srdoč, mentor Igor Dobrić; 2. SŠ Mate Balote Poreč, učenici Leona Bokulić i Sanjin Jovanović, mentor Sanja Banko; 3. Gimnazija Pula, učenici Elvis Božac i Ivan Grženić, mentor Željko Šek.

Drugi dio rada ŽSV-a započeo je prikazom projekta Kulturna i duhovna baština zavičaja koji je predstavila Silvija Česnik Roce, nastavnica povijesti iz OŠ Matije Vlačića Labin. Predmet Kulturna i duhovna baština zavičaja (KDBZ) omogućuje djeci koja žive u multikulturalnoj i multietničkoj zajednici da nauče više o svom zavičaju, o kulturi i običajima naroda koji žive na tom području, a s ciljem boljega razumijevanja i poštovanja drugih i drugačijih, što je od iznimne važnosti za izgradnju odnosa i interkulturnog društva. Programske aktivnosti provode se u okvirima zadanih tematskih cjelina, zajedničkih za sve škole (vjerska obilježja i narodni običaji, obrti

i specifični proizvodi zavičaja, razvoj arhitekture, značajne osobe zavičaja, jezici i pisma zavičaja, migracije, povijest i mitologija zavičaja, umjetnost zavičaja) kroz projektnu i terensku nastavu te u vidu kreativnih radionica, posjeta muzejima, ustanovama te umrežavanje škola – zajedničke susrete učenika i učitelja. OŠ Matije Vlačića iz Labina već drugu godinu sudjeluje u projektu i tako povezuje nastavu povijesti s drugim sadržajima, a i samu nastavu čini zanimljivom.

Sanja Pereša Macuka iz OŠ Vidikovac u Puli održala je dvije kratke radionice koje je zapazila na godišnjoj konferenciji engleskih učitelja povijesti održanoj u srpnju 2012. u Horsforthu, nedaleko od Leedsa, gdje je smješten Leeds Trinity University College. Prva se radionica odnosila na pobuđivanje interesa učenika igrom pamćenja i pogadanja predmeta. Druga se radionica odnosila na rad s manje zainteresiranim učenicima koji postižu slabije rezultate rabeći nove metode aktiviranja učenika na satu, izgradnje pozitivnoga stava prema učenju, oblikovanja gradiva kao zanimljive i uzbudljive cjeline te postizanja što boljih rezultata kod učenika.

Posljednje predavanje pred odlazak na terenski rad bilo je o JFR Summer Instituteu. Sonja Bančić je tijekom ljetnih praznika zajedno s kolegom Miljenkom Hajdarovićem iz Čakovca sudjelovala na seminaru o Holokaustu koji je održan na Columbia University u New Yorku. JFR (Jewish foundation for the Righteous – Židovska zaklada za Pravednike među narodima) osnovana je 1986. sa zadaćom da potpomaže Pravednike među narodima – nežidove koji su tijekom Drugoga svjetskog rata spašavali Židove od nacističkih i fašističkih progona. U organizaciji JFR-a organiziraju se i seminari o poučavanju Holokausta za američke učitelje i nastavnike povijesti, a kao gosti već nekoliko godina u edukaciji sudjeluju i hrvatski učitelji i nastavnici.

Zanimljivo i veoma informativno stručno vijeće završilo je terenskim radom u muzejsko-galerijskom prostoru Sveta srca, gdje je sudionike seminara dočekala Katarina Pocedić, muzejski pedagog iz Povijesnoga i pomorskoga muzeja Istre u Puli. Predstavila je i provela nazočne kroz izložbu *Ki sit, ki lačan* koja je govorila o kulturi prehrane i hrane u Istri u dvadesetom stoljeću te ukazala na mogućnosti predavanja zavičajne nastave povijesti kroz terensku nastavu.

Igor Jovanović